Ålands landskapsregering

Dokumentnamn	Nr	Sidnr
UTLÅTANDE	81 F1	1 (2)

Datum	Dnr
25.04.2016	ÅLR 2016/2223

Till Riksdagens skattedelegation
Sara Kuitunen
sara.kuitunen@eduskunta.fi

Hänvisning
RP 29/2016 rd

Kontaktperson
Avdelningsjurist Ida Hellgren

Ärende
Utlåtande om regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om reformering av beskattningsförfarandet och skatteuppbörden

Begäran om utlåtande

Riksdagens skattedelegation har bett landskapsregeringen lämna ett sakkunnigyttrande avseende regeringens förslag till reformering av beskattningsförfarandet och skatteuppbörden. Reformen innebär ett mycket omfattande lagstiftningspaket som syftar till att effektivisera skatteförvaltningens verksamhet, förbättra de skattskyldigas rättssäkerhet och tillgång till information och minska den administrativa bördan genom reformer för uppbörden av de skatter som skatteförvaltningen sköter.

En avgörande del i reformeringsprojektet är byte av skatteförvaltningens informationssystem. Implementeringen av det nya informationssystemet (projekt Valmis) pågår stegvis under perioden 2016-2019. Den aktuella propositionen representerar bl.a. etapp 1 i implementeringen av informationssystemet som omfattar skatter som ska betalas på eget initiativ.

Landskapets behörighet

Lagstiftningsbehörigheten inom beskattningen är delad mellan landskapet och riket. Landskapet har behörighet enligt 18 § 5 punkten i självstyrelselag för Åland, för näringsskatt, kommunerna tillkommande skatt samt tilläggsskatt på inkomstskatt. Övriga delar av beskattningen ingår i rikets lagstiftningsbehörighet.

Den aktuella propositionen omfattar skatter som betalas på den skattskyldigas eget initiativ. Sådana skatter och avgifter är mervärdesskatt, lotteriskatt, apoteksskatt, skatt på vissa försäkringspremier, arbetsgivares sjukförsäkringsavgift, källskatt på ränteinkomst, källskatt för löntagare från utlandet, beskattning av

Postadress
PB 1060
AX-22111 MARIEHAMN, Åland
Tjänstebrev bör ställas till Ålands landskapsregering, inte till enskild tjänsteman

Telefon
(018) 25000

Telefax
(018) 19155

E-post
registrator@regeringen.ax
URL www.regeringen.ax

anställda vid vissa nordiska organisationer och inkomstskatt för begränsat skattskyldiga.

Av dessa skatter har landskapet behörighet och därmed landskapslagstiftning avseende kommunalskattedelen av inkomstskatten för begränsat skattskyldiga och apoteksavgift. Apoteksavgiften är en näringsskatt och landskapet har därmed lagstiftningsbehörigheten i landskapet. Genom det aktuella lagförslaget slopas apoteksavgiften i riket och en apoteksskatt införs istället. Även apoteksskatten är en näringsskatt, och det aktuella lagförslaget omfattar därför inte verksamhet som bedrivs i landskapet.

Rikets lotteriskattelag gäller även i landskapet, men den skatt som uppbärs av Ålands penningautomatförening återbetalas från riket till landskapet. Det speciella systemet uppkom vid behandlingen av lagen i grundlagsutskottet, och är kopplat till att landskapsregeringen har ansett att lotteriskatt kunde vara en närings- eller nöjesskatt och därmed ingå i landskapets behörighet.

Vad gäller beskattningsförfarande och skatteuppbörd inom kommunalbeskattningen har landskapet gjort rikslagstiftning gällande i landskapet genom landskapslag, d.v.s. tillämpat s.k. blankettlagstiftning.

Förslagets innehåll och landskapsregeringens utlåtande

Propositionens innehåll är omfattande och ett stort antal förfarandelagar ändras. I huvudsak kommer ändringarna att påverka skatteförvaltningens arbete. Även de skattskyldiga berörs av ändringarna i förfarande och uppbörd, men ändringarna är i huvudsak positiva för de skattskyldiga eftersom lagstiftningen blir mer enhetlig och transparent och eftersom en hel del förenklingar införs. I vissa skatteslag förkortas dock tiden för rättelse, vilket kan uppfattas negativt för de skattskyldiga.

Landskapsregeringen stöder det förändringsarbete som nu genomförs avseende skatteuppbörden och beskattningsförfarande och i synnerhet moderniseringen av skatteförvaltningens informationssystem. Förändringsarbetet förbättrar skatteuppbördssystemet och påverkar därmed de åländska skattebetalarna positivt. Landskapsregeringen bedömer att ändringarna kan beröra landskapet särskilt enbart till de delar som propositionen påverkar landskapets lagstiftningsbehörighet. Apoteksskatt införs i riket istället för apoteksavgiften, men det påverkar inte den åländska behörigheten. Det framgår på ett tydligt och tillfredsställande sätt i den allmänna motiveringen att apoteksskatten inte gäller på Åland eftersom det är en näringsskatt.

Landskapsregeringens utlåtande avseende rikslag som har särskild betydelse för Åland ska inhämtas enligt 28 § 2 mom. självstyrelselag för Åland. Rikslagstiftning som har särskild betydelse för landskapet är lagstiftning som delvis ingår i landskapets behörighet. Landskapsregeringen har inte hörts av finansministeriet under lagberedningsprocessen i ärendet, utom avseende apoteksskatten, och har först inför detta utlåtande till skattedelegationen fått möjlighet att identifiera om lagstiftningspaketet kan medföra behov av lagstiftningsåtgärder avseende beskattningsförfarande för begränsat skattskyldiga även i landskapet. Eftersom lagstiftningen ska träda i kraft

2017 skulle landskapet ha mycket kort tid på sig att bereda lagstiftning i landskapet. Två nya lagar föreslås för förfarande och uppbörd av bland annat inkomstskatt för begränsat skattskyldiga, lag om beskattningsförfarande beträffande skatter som betalas på eget initiativ och en ny lag om skatteuppbörd, som också upphäver den nuvarande lagen om skatteuppbörd. Landskapsregeringens initiala bedömning är dock att lagstiftningsåtgärder i landskapet inte kommer att behövas eftersom den nya lagstiftningen omfattas av befintlig blankettlagstiftning.

Minister Mats Perämaa

Avdelningsjurist Ida Hellgren